

TEST PODSUMOWUJĄCY WIEDZĘ Z PRZEDMIOTU WOS

Imię i nazwisko _____

Max 210 pkt

86 pkt – dop

119 pkt – dst

157 pkt – db

189 pkt – bdb

1. Reguła postępowania, która bezpośrednio nakazuje, zakazuje bądź dozwala określonym adresatom by w danej sytuacji zachowywali się w określony sposób, której złamanie grozi karą to (1 pkt):

- a) przepis prawny
- b) norma prawna
- c) sankcja
- d) norma moralna

2. Progi wyborcze to inaczej (1 pkt):

- a) wartości procentowe jakie uzyskała partia w danym okręgu wyborczym
- b) wartości procentowe jakie uzyskała partia w skali całego kraju
- c) wartości procentowe jakie partia musi uzyskać w skali kraju by móc uczestniczyć w podziale mandatów

3. W obecnym Sejmie reprezentowane są partie (1 pkt):

- a) PO, PiS, Samoobrona RP, LPR, SLD, PSL
- b) PO, PiS, SLD, PSL
- c) PO, PiS, Samoobrona RP, LPR, PSL, SLD
- d) PO, Samoobrona RP, LPR, Partia Demokratyczna

4. Obecnie Rada Ministrów (1 pkt):

- a) jest złożona wyłącznie z polityków PO
- b) jest koalicją PO, PSL i PD
- c) jest koalicją PO i PiS
- d) jest koalicją PO i PSL

5. Przykładem grupy formalnej jest (1 pkt):

- a) grupa przyjaciół.
- b) partia polityczna.
- c) grupa osób jadących tramwajem.
- d) naród.

6. Pierwszego Prezesa Sądu Najwyższego powołuje (1 pkt):

- a) Sejm
- b) Prezydent
- c) Prezes Rady Ministrów

7. Najbardziej ogólny i usystematyzowany zbiór idei, wartości, poglądów na świat to (1 pkt):

- a) ideologia
- b) doktryna
- c) program polityczny

8. Ustawowa liczba posłów to (1 pkt):

- a) 230
- b) 231
- c) 276
- d) 308
- e) 460

9. Przyporządkuj do typu więzi jej określenie (3 pkt)

1. Więzy naturalne
2. Więzy zrzeszeniowe
3. Więzy stanowione

- a) Więzy narzucone z zewnątrz lub stanowione siłą.
- b) Więzy te nawiązują się, gdy człowiek wstępuje do jakiejś organizacji.
- c) Więzy, które powstają gdy dwie osoby zawierają związek małżeński.
- d) Więzy, których źródłem jest wspólne pochodzenie lub pokrewieństwo.

1 d 2 b 3 a

10. Obecny rząd został powołany w roku (1 pkt):

- a) 2000
- b) 2005
- c) 2006
- d) 2007

11. Początki społecznej nauki Kościoła są związane z ogłoszeniem encykliki Rerum Novarum przez papieża (1 pkt):

- a) Jana Pawła I
- b) Pawła VI
- c) Jana XXIII
- d) Jana Pawła II
- e) Leona XIII

12. Połącz pojęcie z opisem (5 pkt)

1. Konformizm	a) Postawa wrogości wobec obcych
2. Nonkonformizm	b) Postawa, która polega na odrzuceniu wszystkich obowiązujących norm społecznych
3. Legalizm	c) Postawa, która polega na podporządkowaniu się jednostki normom, wartościom, które obowiązują w danej grupie społecznej.
4. Oportunizm	d) Przestrzeganie reguł mimo ich nieuznawania, z obawy przed sankcjami społecznymi
5. Antykonformizm	e) Przestrzeganie reguł bez względu na ich treść , wynikające z przekonania, że trzeba się do nich stosować
	f) Postawa polegająca na krytycznym stosunku jednostki do reguł obowiązujących w danej grupie i na przedkładaniu własnego zdania nad opinie otoczenia

1 c

2 f

3 e

4 d

5 b

13. Zgodnie z zasadą subsydiarności (1 pkt):

- a) wszystkich członków społeczeństwa, niezależnie od miejsca zajmowanego w hierarchii społecznej, łączy wspólny interes.
- b) państwo powinno pomagać dopiero wtedy gdy jednostka lub wspólnota nie radzi sobie z jakimś zadaniem
- c) wszystkie klasy powinny współpracować dla dobra narodu
- d) zadaniem państwa jest sprawiedliwy podział dóbr materialnych między członków społeczeństwa oraz zapewnienie obywatelom równości szans i równości wobec prawa.

14. Ustrojodawcza funkcja Sejmu polega na tym, że (1 pkt):

- a) Sejm może postawić Prezydenta przed Trybunałem Stanu
- b) Sejm uchwała ustawy
- c) posłowie mogą zadawać pytania poszczególnym ministrom
- d) Sejm ma prawo zmienić Konstytucję
- e) Sejm może podjąć uchwałę o skróceniu własnej kadencji

15. Na podstawie kryterium typu więzi społecznej wyróżnia się grupy społeczne (1 pkt):

- a) małe i duże.
- b) formalne i nieformalne.
- c) celowe i bezcelowe.
- d) pierwotne i wtórne.

16. Na podstawie kryterium charakteru członkostwa wyróżnia się grupy społeczne (1 pkt):

- a) otwarte i zamknięte
- b) formalne i nieformalne.
- c) celowe i bezcelowe.
- d) pierwotne i wtórne.

17. Prezydent posiada inicjatywę ustawodawczą (1 pkt):

- a) prawda
- b) fałsz

18. Społeczeństwo jest (1 pkt):

- a) jednorodną zbiorowością społeczną
- b) najbardziej złożoną zbiorowością społeczną
- c) elementarną częścią zbiorowości społecznej

19. Prezydent bierze udział w procesie legislacyjnym. Prezydent może ustawę: Zaznacz zdanie fałszywe (1 pkt):

- a) podpisać
- b) skierować do Trybunału Konstytucyjnego
- c) skierować do Trybunału Stanu
- d) zawetować, wówczas wraca do Sejmu, który ma możliwość odrzucić weto Prezydenta

20. Wpisz w wolną kolumnę PRAWDA jeżeli zdanie jest prawdziwe lub FAŁSZ jeżeli jest fałszywe (5 pkt)

Lp.	Zdanie	Prawda/Fałsz
1.	Adopcja to inaczej przysposobienie.	PRAWDA
2.	Intercyza to umowa regulująca stosunki majątkowe między małżonkami.	PRAWDA
3.	Separacja to rozwiązanie związku małżeńskiego przez sąd na żądanie jednej ze stron.	FAŁSZ
4.	Pokrewieństwo to stosunek rodzinny między małżonkami a krewnymi współmałżonka.	FAŁSZ
5.	Kuratela to inaczej nadzór prawny nad osobą niepełnoletnią lub nie będącą w pełni władz umysłowych.	PRAWDA

21. Stwierdza ważność referendum ogólnokrajowego (1 pkt):

- a) Naczelny Sąd Administracyjny
- b) Trybunał Stanu
- c) Sąd Najwyższy
- d) Trybunał Konstytucyjny

22. Podkreśl trzy rodzaje komisji sejmowych (1 pkt):

- a) komisja zwykła
- b) komisja poselska
- c) komisja ekstraordynaryjna
- d) komisja nadzwyczajna
- e) komisja śledcza
- f) komisja wyborcza

23. Najniższym szczeblem administracji rządowej jest (1 pkt):

- a) wojewoda
- b) marszałek województwa
- c) starosta

24. Wyjaśnij skróty organizacji międzynarodowych - podaj pełne polskie nazwy (6 pkt):

UE	Unia Europejska
WNP	Wspólnota Niepodległych Państw
OPA	Organizacja Państw Amerykańskich
OBWE	Organizacja Bezpieczeństwa i Współpracy w Europie
CEFTA	Środkowo-europejskie Stowarzyszenie Wolnego Handlu
NATO	Organizacja Paktu Północnoatlantyckiego
UA	Unia Afrykańska

25. Poniżej podano symbole organizacji międzynarodowych. Podaj nazwę organizacji (5 pkt):

Symbol	Nazwa
	Organizacja Narodów Zjednoczonych
	Organizacja Państw Amerykańskich
	Unia Afrykańska
	Organizacja Paktu Północnoatlantyckiego
	Wspólnota Niepodległych Państw

26. Sejm uchwala ustawę (1 pkt):

- a) zwykłą większością głosów
- b) bezwzględną większością głosów
- c) większością 2/3 głosów
- d) większością 3/5 głosów

27. Prezes Rady Ministrów ponosi odpowiedzialność (1 pkt):

- a) polityczną i konstytucyjną
- b) tylko konstytucyjną
- c) tylko polityczną
- d) nie ponosi żadnej odpowiedzialności

28. Połącz pojęcia z ich opisem (4 pkt):

1. Nacjonalizm	a) Postawa opierająca się na założeniu, że ojczyzną człowieka jest cały świat
2. Patriotyzm	b) Ideologia, która uznaje własny naród i jego interes za dobro najwyższe.
3. Szowinizm	c) Postawa charakteryzująca się strachem wobec wszystkiego co obce.
4. Kosmopolityzm	d) Postawa umiłowania i poszanowania ojczyzny.
	e) Postawa charakteryzująca się wywyższaniem i idealizowaniem własnego narodu powiązana z nienawiścią do innych narodów.

1 b

2 d

3 e

4 a

29. Połącz rodzaj doktryn politycznych z ich opisem (5 pkt):

Rodzaj doktryny politycznej	Opis
A. Doktryny konserwatywne	1. Domagają się przeprowadzenia koniecznych zmian gospodarczych, społecznych i politycznych drogą ewolucyjną
B. Doktryny reformistyczne	2. Wskazują cele nierealne, których w tym momencie nie da się osiągnąć.
C. Doktryny rewolucyjne	3. Dążą do zmian na drodze rewolucyjnej choć dopuszczają możliwość ewolucyjnych reform w zależności od sytuacji politycznej i społecznej.
D. Doktryny reakcyjne	4. Są niechętne zmianom, w szczególności zmianom rewolucyjnym. Uznają konieczność zmian cywilizacyjnych na drodze ewolucji. Chcą utrzymać istniejący porządek polityczny, społeczny i gospodarczy.
E. Doktryny utopijne	5. Dążą do szybkich, natychmiastowych zmian, przeprowadzonych najlepiej na drodze rewolucji.
	6. Nawołują do przywrócenia albo utrwalenia istniejącego ustroju, który nie przystaje do rzeczywistości politycznej.

A 4

B 1

C 5

D 6

E 2

30. Walkę polityczną bez użycia przemocy prowadził (1 pkt):

- a) Adolf Hitler
- b) Mahatma Ghandi
- c) Juan Peron
- d) Michał Bakunin
- e) Ajatollah Chomeini

31. Bierne prawo wyborcze, czyli prawo kandydowania, w wyborach do Senatu przysługuje obywatelowi polskiemu od (1 pkt):

- a) 18 roku życia
- b) 21 roku życia
- c) 25 roku życia
- d) 30 roku życia
- e) 35 roku życia

32. Problem bezrobocia w Polsce nie jest zależny od (1 pkt):

- a) płci
- b) miejsca zamieszkania na wsi lub w mieście
- c) wieku
- d) wykształcenia
- e) pochodzenia społecznego

33. Ukryte bezrobocie to (1 pkt):

- a) praca jednego robotnika wykonywana przez trzech pracowników
- b) praca dla kilku robotników wykonywana przez jednego pracownika
- c) praca sezonowa
- d) bezrobocie nie zarejestrowane

34. Procedura tzw. „trzech kroków” jest związana z (1 pkt):

- a) wyborami prezydenckimi
- b) powołaniem rządu
- c) odwołaniem rządu
- d) wyborem Pierwszego Prezesa Sądu najwyższego
- e) wyborami parlamentarnymi

35. Społeczeństwo można różnicować, przyjmując określone kryteria. Przyporządkuj określonym strukturom właściwe kryterium wpisując odpowiednią literę w wolną rubrykę (4 pkt):

	Struktura	Kryterium
A	1. warstwowa	A. status społeczny
C	2. klasowa	B. zawarcie związku małżeńskiego
E	3. demograficzna	C. zamożność, użytkowanie środków produkcji
D	4. zawodowa	D. uznanie dla danych zawodów i ich przydatność
		E. płeć i wiek

36. Funkcja kreacyjna Sejmu polega na tym, że (1 pkt):

- a) Sejm może postawić Prezydenta przed Trybunałem Stanu
- b) Sejm uchwała ustawy
- c) posłowie mogą zadawać pytania poszczególnym ministrom
- d) Sejm ma prawo zmienić Konstytucję
- e) Sejm może podjąć uchwałę o skróceniu własnej kadencji
- f) Sejm wybiera inne organy państwowe

37. Zasada podziału władzy powstała w wieku (1 pkt):

- a) XVI w.
- b) XVII w.
- c) XVIII w.
- d) XIX w.
- e) XX w

38. Prezydent (1 pkt):

- a) ponosi odpowiedzialność konstytucyjną
- b) ponosi odpowiedzialność polityczną
- c) ponosi odpowiedzialność konstytucyjną i polityczną
- d) nie ponosi żadnej odpowiedzialności

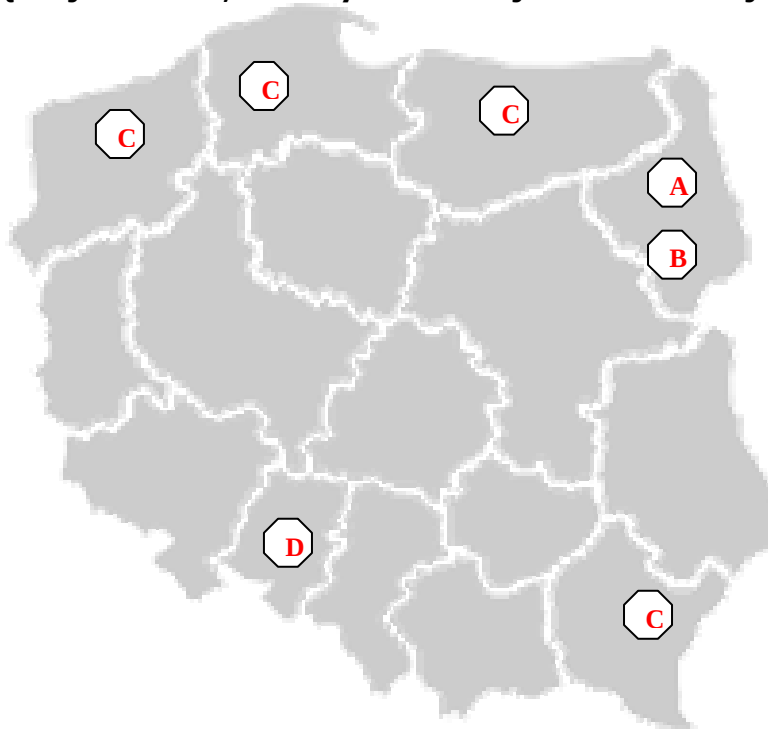
39. W wolne miejsce tabeli wpisz skrót organu sądowego, który posiada daną kompetencję (Trybunał Konstytucyjny), TS (Trybunał Stanu), SA (sądy administracyjne), SN (Sąd Najwyższy) (4 pkt):

Lp.	Kompetencje	
1.	Orzeka o zgodności z ustawami uchwał organów samorządu terytorialnego	SA
2.	Rozpoznaje kasacje orzeczeń sądów powszechnych	SN
3.	Rozstrzyga spory kompetencyjne pomiędzy centralnymi konstytucyjnymi organami państwa	TK
4.	Sądzi Prezydenta za naruszenie konstytucji i ustaw oraz za przestępstwa pospolite	TS

40. Na mapie konturowej zaznacz występowanie mniejszości narodowych

- litewskiej – zaznacz literę A – województwo **podlaskie**
- białoruskiej – zaznacz literą B – województwo **podlaskie**
- ukraińskiej – zaznacz literą C – województwo **podkarpackie, warmińsko – mazurskie, pomorskie, zachodniopomorskie**
- niemieckiej – zaznacz literą D – województwo **opolskie**

Wpisz nazwę województw , w których te mniejszości mieszkają. (8 pkt)

41. Normy obyczajowe to (1 pkt):

- a) zasady zachowania ustanowione lub uznane za obowiązujące przez państwo
- b) zasady zachowania oparte na ocenach i wartościach moralnych
- c) **nawyki zachowania uznane w danej zbiorowości**

42. Zdolność prawna to możliwość bycia podmiotem stosunków prawnych (praw i zobowiązań). W Polsce zdolność prawną ma każdy obywatel od (1 pkt):

- a) **urodzenia**
- b) 13 roku życia
- c) 15 roku życia
- d) 18 roku życia

43. Po wyborach w 2005 r. w Sejmie reprezentowane były partie (1 pkt):

- a) **PO, PiS, Samoobrona RP, LPR**
- b) PO, PiS, SLD, PSL, Partia Demokratyczna, AWS
- c) PO, PiS, AWS, UD,
- d) PO, Samoobrona RP, LPR, Partia Demokratyczna

44. Gdy trzykrotnie próba powołania nowego rządu się nie powiedzie (1 pkt):

- a) Prezydent podaje się do dymisji
- b) Prezydent desygnuje kolejnego premiera
- c) Prezydent rozwiązuje parlament i rozpisuje nowe wybory
- d) **Prezydent skracą kadencję parlamentu i rozpisuje nowe wybory**
- e) Sejm podejmuje uchwałę o samorozwiązaniu
- f) Sejm podejmuje decyzję o skróceniu kadencji

45. W wykropkowane miejsca wpisz państwa, które podpisały traktat założycielski Europejskiej Wspólnoty Węgla i Stali. (3 pkt). Wpisz odpowiadające im cyfry na mapę (6 pkt) :

- 1) Francja
- 2) RFN
- 3) Włochy
- 4) Belgia
- 5) Holandia
- 6) Luksemburg

Współczesna mapa Europy

46. Uzupełnij tabelę wpisując odpowiednie państwo (państwa), wymienione pod tabelą, obok roku rozszerzenia Wspólnot Europejskich (Unii Europejskiej). Pamiętaj, że wśród nich jest także 6 państw założycielskich (6 pkt):

Rozszerzenie Wspólnot Europejskich (UE)

Rok	Państwo / Państwa
1973	Wielka Brytania, Irlandia, Dania
1981	Grecja
1986	Hiszpania i Portugalia
1995	Szwecja, Finlandia, Austria
2004	Estonia, Łotwa, Litwa, Polska. Słowacja, Czechy, Węgry, Słowenia, Malta, Cypr
2007	Rumunia, Bułgaria

Państwa : Austria, Belgia, Bułgaria, Cypr, Czechy, Dania, Estonia, Finlandia, Francja, Grecja, Hiszpania, Holandia, Irlandia, Litwa, Luksemburg, Łotwa, Malta, Niemcy, Polska, Portugalia, Rumunia, Słowacja, Słowenia, Szwecja, Węgry, Wielka Brytania, Włochy.

47. Przyporządkuj nazwy doktryn politycznych do informacji na temat wizji człowieka głoszonych przez te doktryny (6 pkt):

Doktryna	Informacje
A. Liberalizm	1. Człowiek jest skażony złem i dlatego powinien być podporządkowany państwu. Tylko państwo może zapewnić kontrolę nad złą stroną człowieka.
B. Konserwatyzm	2. Człowiek jest skażony złem, które można ograniczyć dzięki autorytetom, religii.
C. Nauka społeczna Kościoła	3. Człowiek jest z natury istotą złą. Należy odrzucić indywidualizm i całkowicie podporządkować się narodowi, który kształtuje osobowość ludzką.
D. Socjaldemokracja	4. Najwyższą wartością jest człowiek. Kładzie się nacisk na indywidualizm jednostki.
E. Komunizm	5. Pozytywna wizja człowieka, który jest pozbawiony wad i dysponuje ogromnym potencjałem. Realizuje się tylko w społeczeństwie.
F. Faszyzm	6. Człowiek jest tworem społeczeństwa, w którym żyje. Społeczeństwo kształtuje jego świadomość. Interes społeczny powinien być nadrzędny – jednostka musi się podporządkować.
	7. Wartością nadrzędną jest godność istoty ludzkiej

A 4 B 2 C 7 D 5 E 6 F 3

48. Zawarcie umowy sprzedaży lub najmu, zobowiązań majątkowych, spadków wchodzi w zakres prawa (1 pkt):

- a) cywilnego
- b) karnego
- c) pracy
- d) rodzinnego i opiekuńczego
- e) administracyjnego

49. Wniosek o wotum nieufności wobec rządu, zawierający imienne wskazanie przyszłego premiera to (1 pkt):

- a) konstruktywne wotum nieufności
- b) zwykłe wotum nieufności
- c) parlamentarne wotum nieufności
- d) konstytucyjne wotum nieufności

50. Wpisz w wolną kolumnę PRAWDA jeżeli zdanie jest prawdziwe lub FAŁSZ jeżeli jest fałszywe (3 pkt):

Lp.	Zdanie	Prawda/Fałsz
1.	Arbitraż polega na prowadzeniu rozmów między stronami konfliktu z udziałem osoby trzeciej, która zachowuje neutralność i pomaga znaleźć rozwiązanie problemu.	FAŁSZ
2.	Mediacja polega na rozstrzygnięciu konfliktu przez osobę trzecią. Obie strony konfliktu muszą podporządkować się podjętej przez tę osobę decyzji	FAŁSZ
3.	Negocjacje to rozmowy podjęte przez dwie strony konfliktu, po to by znaleźć rozwiązanie satysfakcjonujące obie strony	PRAWDA

51. Czynne prawo wyborcze to inaczej (1 pkt):

- a) prawo kandydowania
- b) prawo samodzielnego podejmowania decyzji
- c) prawo oddania głosu na kandydata

52. Twórcą zasady trójpodziału władz był (1 pkt):

- a) Karol Monteskiusz
- b) Jan Jakub Rousseau
- c) John Locke
- d) Adam Smith

53. Sejm i Senat zostają wybrane na kadencję (1 pkt):

- a) 4 lat
- b) 5 lat
- c) 7 lat

54. Prezesa Najwyższej Izby Kontroli powołuje (1 pkt):

- a) Sejm
- b) Senat
- c) Zgromadzenie Narodowe
- d) Sejm za zgodą Senatu

55. Lewica i Demokraci to koalicja następujących partii (1 pkt):

- a) SLD i PSL, UP
- b) SLD i PD
- c) SLD, SdPL, PD
- d) SdPL, PD, SLD, UP

56. Do podanych poniżej przykładów dopisz, jaki to rodzaj normy społecznej. (7 pkt):

- A. Nie zdradzamy swoich przyjaciół. **Norma moralna**
- B. Mówimy prawdę. **Norma moralna**
- C. Okazujemy szacunek starszym. **Norma obyczajowa**
- D. Parkujemy w miejscach dozwolonych. **Norma prawna**

- E. Nie kradniemy. **Norma prawna**
- F. Nie spożywamy mięsa w piątek. **Norma religijna**
- G. Podajemy rękę na powitanie. **Norma obyczajowa**

57. Od orzeczenia sądu administracyjnego pierwszej instancji można się odwołać do (1 pkt):

- a) okręgowego sądu administracyjnego
- b) wojewódzkiego sądu administracyjnego
- c) Sądu Najwyższego
- d) **Naczelnego Sądu Administracyjnego**
- e) Trybunału Konstytucyjnego

58. Zgodnie z zasadą solidaryzmu społecznego (1 pkt):

- a) **wszystkich członków społeczeństwa, niezależnie od miejsca zajmowanego w hierarchii społecznej, łączy wspólny interes.**
- b) państwo powinno pomagać dopiero wtedy gdy jednostka lub wspólnota nie radzi sobie z jakimś zadaniem
- c) wszystkie klasy powinny współpracować dla dobra narodu
- d) zadaniem państwa jest sprawiedliwy podział dóbr materialnych między członków społeczeństwa oraz zapewnienie obywatelom równości szans i równości wobec prawa.

59. Nadzór nad działalnością sądów powszechnych i wojskowych w zakresie orzekania sprawuje (1 pkt):

- a) Naczelny Sąd Administracyjny
- b) Trybunał Stanu
- c) **Sąd Najwyższy**
- d) Trybunał Konstytucyjny

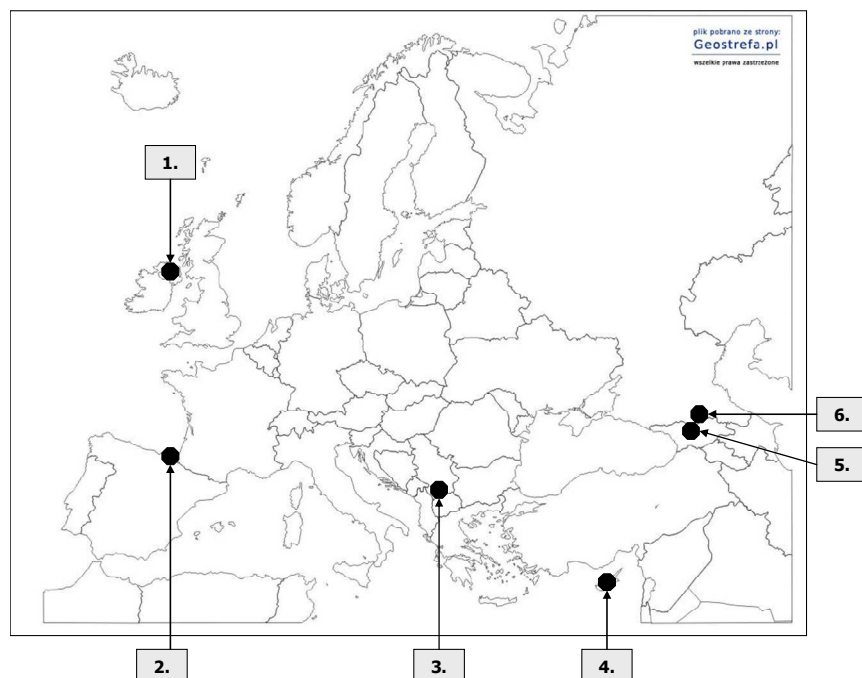
60. Klub poselski tworzy co najmniej (1 pkt):

- a) 3 posłów
- b) 5 posłów
- c) 10 posłów
- d) **15 posłów**

61. Wyjaśnij jednym zdaniem na czym polegają formy demokracji bezpośredniej (4 pkt)

referendum	Powszechne głosowanie obywateli, w którym podejmują oni decyzje w ważnych dla ogółu sprawach
inicjatywa ludowa	Prawo zgłoszenia projektu ustawy przez obywateli (w Polsce – 100.000)
weto ludowe	Sprzeciw wobec ustawy uchwalonej przez parlament; możliwość jej uchylenia (w Polsce nie ma takiej możliwości)
plebiscyt	Głosowanie mieszkańców danego obszaru decydujące o jego przynależności państwowej.

62. Uzupełnij tabele dotyczącą konfliktów w Europie (6 pkt)

Nr	Nazwa konfliktu	Strony konfliktu
1.	Konflikt w Irlandii Północnej	Irlandczycy (katolicy) – Brytyjczycy (protestanci)
2.	Konflikt w Kraju Basków	Baskowie – Hiszpania
3.	Konflikt o Kosowo	Albańczycy mieszkający w Kosowie – Serbowie
4.	Konflikt na Cyprze	Grecy cypryjscy – Turcy cypryjscy
5.	Konflikt w Osetii Południowej	Osetyńscy – Gruzja
6.	Konflikt w Czeczeńczy	Czeczeńczy – Federacja Rosyjska

63. Interwencjonizm państwowy to (1 pkt):

- a) zakaz istnienia przedsiębiorstw prywatnych
- b) zasada przewagi własności państwowej nad własnością prywatną
- c) bezpośrednia ingerencja państwa w gospodarkę rynkową
- d) istnienie obok siebie dwóch zjawisk gospodarczych, systemów gospodarczych

64. Pierwszą instancją w sądownictwie wojskowym jest (1 pkt):

- a) rejonowy sąd wojskowy
- b) okręgowy sąd wojskowy
- c) sąd garnizonowy
- d) sąd okręgu wojskowego
- e) Sąd Najwyższy

65. W Polsce pełną zdolność do czynności prawnych ma każdy obywatel od (1 pkt):

- a) urodzenia
- b) 13 roku życia
- c) 15 roku życia
- d) 18 roku życia

66. Sejm może odrzucić weto Prezydenta (1 pkt):

- a) zwykłą większością głosów
- b) **bezwzględną większością głosów**
- c) większością 2/3 głosów
- d) większością 3/5 głosów

67. Spośród wymienionych aktów prawnych wybierz akty wydawane przez organy ustawodawcze lub uchwałodawcze (4 pkt):

- a) zarządzenia Prezydenta Miasta Stołecznego Warszawy
- b) **uchwała Rady Gminy**
- c) **ustawy**
- d) rozporządzenia z mocą ustawy
- e) **uchwały Sejmu**
- f) rozporządzenia
- g) **konstytucja**

68. Rzecznikiem Praw Obywatelskich jest (1 pkt):

- a) Lech Gardocki
- b) **Janusz Kochanowski**
- c) Janusz Trzcński
- d) Bohdan Zdziennicki

69. Podkreśl 4 organy Sejmu (4 pkt):

- a) klub poselski
- b) **Marszałek Sejmu**
- c) **Prezydium Sejmu**
- d) koło poselskie
- e) Prezes Rady Ministrów
- f) **Konwent Seniorów**
- g) **komisje sejmowe**
- h) Kancelaria Sejmu

70. Podane poniżej wolności i prawa przyporządkuj do odpowiedniej kolumny (7 pkt):

PRAWA I GENERACJI Prawa i wolności osobiste i polityczne	PRAWA II GENERACJI Prawa i wolności ekonomiczne, socjalne i kulturalne	PRAWA III GENERACJI
A, B, F, H, I, L, M, N, O, P	C, G, J, R	D, E, K, S

A – prawo do informacji B – prawo do własności i dziedziczenia C – prawo do ochrony zdrowia D – prawo do życia w czystym środowisku E – prawo do pomocy humanitarnej F – nietykalność i wolność osobista G – prawo do nauki H – wolność zrzeszania się I – prawo wyborcze J – prawo do zabezpieczenia społecznego K – prawo do rozwoju L – równość wobec prawa M – wolność zrzeszania się N – swobodne poruszanie się po terenie kraju O – wolność sumienia i religii P – zakaz stosowania tortur R – prawo do uczestniczenia w życiu kulturalnym S – prawo do demokracji

71. Powód to (podkreśl zdanie fałszywe) (1 pkt)::

- a) **strona wzywana do sądu,**
- b) strona wnosząca pozew
- c) strona w procesie cywilnym

72. Orzeczenia Trybunału Konstytucyjnego są ostateczne, co oznacza, że (zaznacz fałszywą odpowiedź) (1 pkt):

- a) bezwarunkowo muszą być respektowane
- b) **są drukowane w Dzienniku Ustaw na ostatnim miejscu**
- c) nie można się od nich odwołać
- d) nawet Prezydent musi się im podporządkować

73. Ułóż akty prawne w odpowiedniej kolejności od najważniejszego do najmniej ważnego (1 pkt):

- a) ratyfikowane umowy międzynarodowe
- b) akty prawa miejscowego
- c) ustawy
- d) rozporządzenia z mocą ustawy
- e) rozporządzenia i dyrektywy UE
- f) rozporządzenia
- g) konstytucja

Prawidłowa kolejność (hierarchia) to: g, a, e, c, d, f, b

74. Przyporządkuj fragmentowi przepisu prawnego odpowiedni element normy prawnej (3 pkt):

Przepis prawny: *właściciel jeżeli chce przenieść własność nieruchomości musi to uczynić w formie aktu notarialnego. Przeniesienie własności nieruchomości przez właściciela w innej formie niż akt notarialny będzie nieważne.*

Fragment przepisu prawnego zawierającego normę prawną	Element normy prawnej
A. <i>przeniesienie własności nieruchomości przez właściciela w innej formie niż akt notarialny będzie nieważne.</i>	1. Dyspozycja
B. <i>właściciel jeżeli chce przenieść własność nieruchomości</i>	2. Sankcja
C. <i>musi to uczynić w formie aktu notarialnego</i>	3. Hipoteza

A. 2

B. 3

C. 1

75. Wybory mogą być proporcjonalne lub większościowe. Wybory są większościowe gdy (1 pkt):

- a) każdy uprawniony obywatel po ukończeniu 18 lat może wziąć w nich udział
- b) obywatele oddają swój głos na kandydata na posła / senatora / prezydenta, a nie na elektora
- c) każdy obywatel dysponuje taką samą ilością głosów
- d) każdy głos znaczy tyle samo
- e) każdy obywatel ma taką samą ilość głosów i każdy głos znaczy tyle samo
- f) **wygrywa ten kandydat, na którego padnie największa ilość głosów**

76. Ruchliwość społeczna pionowa to (1 pkt):

- a) **możliwość przechodzenia z jednej klasy do drugiej**
- b) zmiana miejsca zamieszkania – przesiedlenie się
- c) zmiana wykonywanego zawodu

77. Polska konstytucja została uchwalona (1 pkt):

- a) 3 maja 1989 r.
- b) 17 października 1992 r.
- c) **2 kwietnia 1997 r.**
- d) 29 grudnia 1989 r.
- e) 7 kwietnia 1989 r.

78. Połącz zasadę funkcjonowania sądów i trybunałów z jej opisem (5 pkt):

- A. Zasada niezawisłości
- B. Zasada jednolitości
- C. Zasada kolegialności
- D. Zasada jawności postępowania
- E. Zasada instancyjności

1. Sądy orzekają w zespołach
2. Istnieje możliwość odwołania się od wyroku sądu
3. Rozprawy sądowe są otwarte dla publiczności
4. Przy wydawaniu wyroków sędziowie kierują się wyłącznie przepisami prawa i własnym sumieniem
5. Sędzia wątpliwości rozstrzyga na korzyść oskarżonego
6. Wszystkie sądy wykonują te same rodzaje zadań i orzekają w imieniu państwa na podstawie tego samego prawa

A 4

B 6

C 1

D 3

E 2

79. Połącz konkretne sprawy z odpowiednią gałęzią prawa, która się nią zajmuje (6 pkt):

Gałąź prawa	Opis
1. Prawo cywilne	A. Adopcja dziecka.
2. Prawo pracy	B. Gwałt.
3. Prawo rodzinne i opiekuńcze	C. Zawarcie umowy o pracę.
4. Prawo administracyjne	D. Stwierdzenie ważności wyborów parlamentarnych przez Sąd Najwyższy.
5. Prawo karne	E. Pan X wszedł w spór z organami celnymi na temat wysokości cła, które powinien uiścić z tytułu importu do Polski towarów.
6. Prawo konstytucyjne	F. Ochrona praw autorskich.

1. F

2. C

3. A

4. E

5. B

6. D

80. Określ czy zdanie jest prawdziwe czy fałszywe (12 pkt)

Lp	P	F	Zdanie
1.	P	F	Prawo działalności w związku zawodowym ma każdy pracownik
2.	P	F	Związek zawodowy działa na podstawie statutu
3.	P	F	Związek zawodowy nie posiada osobowości prawnej
4.	P	F	Przynależność do związku zawodowego jest przymusowa
5.	P	F	Związek zawodowy musi zarejestrować się w sądzie
6.	P	F	Związek zawodowy może zawrzeć z pracodawcą układ zbiorowy w imieniu wszystkich pracowników danej branży
7.	P	F	Warunkiem założenia partii politycznej jest zebranie 100 deklaracji
8.	P	F	Partia polityczna działa na podstawie statutu
9.	P	F	Partie rejestruje każdy sąd okręgowy
10.	P	F	Partia nabywa osobowość prawną w chwili jej zarejestrowania
11.	P	F	W Polsce nie mogą zostać zarejestrowane partie, których cele i zasady są sprzeczne z konstytucją

12.	P	F	Sąd może odmówić zarejestrowania partii na podstawie orzeczenia wydanego przez Sąd Najwyższy
-----	---	---	--

81. Najwyższą karą przewidzianą w polskim Kodeksie Karnym jest (1 pkt):

- a) 25 lat pozbawienia wolności
- b) kara śmierci
- c) 30 lat pozbawienia wolności
- d) kara dożywotniego pozbawienia wolności

82. Prawo, na podstawie którego przeprowadza się wybory do Sejmu i Senatu to inaczej (1 pkt):

- a) ordynacja wyborcza
- b) progi wyborcze
- c) konstytucja
- d) mała konstytucja
- e) rozporządzenie wyborcze

83. Strona może się odwołać od wyroku sądu rejonowego do sądu drugiej instancji, którym jest (1 pkt):

- a) Sąd Najwyższy
- b) sąd apelacyjny
- c) sąd grodzki
- d) sąd okręgowy

84. Małoletni to osoba, która w świetle prawa cywilnego (1 pkt):

- a) nie ukończyła 13 lat
- b) nie ukończyła 15 lat
- c) nie ukończyła 16 lat
- d) nie ukończyła 17 lat
- e) nie ukończyła 18 lat

85. 32. Mamy kilka sposobów walki z bezrobociem. Organizowanie robót publicznych i pożyczki na tworzenie małych przedsiębiorstw to program (1 pkt):

- a) aktywnej walki z bezrobociem
- b) pasywnej walki z bezrobociem
- c) edukacyjny
- d) strukturalny

86. Obywatelskie nieposłuszeństwo to (1 pkt):

- a) niestosowaniu się do powszechnie obowiązującego prawa ze względów finansowych
- b) świadoma, pokojowa działalność, mająca na celu nie wypełnienie obowiązków obywatelskich, narzucanych przez państwo, w imię wartości wyższych
- c) sprzeciw wobec działalności władz w formie manifestacji z użyciem pałek i innych narzędzi
- d) wykręcanie się od wypełniania obywatelskich obowiązków

87. Zakreśl P jeżeli zdanie jest prawdziwe lub F jeżeli jest fałszywe (15 pkt)

LP	P	F	Zdanie
1.	P	F	W systemie parlamentarno – gabinetowym istnieją dwa organy władzy wykonawczej : głowa państwa oraz rząd na czele z premierem.

2.	P	F	W systemie parlamentarno – gabinetowym głowa państwa ma charakter reprezentacyjny i nie posiada większej władzy.
3.	P	F	W systemie parlamentarno – gabinetowym rząd ponosi odpowiedzialność polityczną i konstytucyjną, a głowa państwa jedynie odpowiedzialność konstytucyjną
4.	P	F	W systemie parlamentarno – gabinetowym głowa państwa nie może rozwiązać parlamentu na wniosek premiera w żadnych okolicznościach.
5.	P	F	W systemie parlamentarno – gabinetowym rząd posiada inicjatywę ustawodawczą.
6.	P	F	W systemie prezydenckim prezydent jest wybierany w wyborach powszechnych.
7.	P	F	W systemie prezydenckim istnieją obok siebie dwa organy władzy wykonawczej: prezydent i rząd na czele z premierem.
8.	P	F	W systemie prezydenckim istnieje całkowity rozdział organów władzy wykonawczej i ustawodawczej – prezydent nie może rozwiązać parlamentu, a parlament odwołać prezydenta z powodów politycznych.
9.	P	F	W systemie prezydenckim prezydent posiada prawo weta zawieszającego wobec ustaw uchwalonych przez parlament.
10.	P	F	W systemie prezydenckim prezydent ponosi odpowiedzialność polityczną i konstytucyjną.
11.	P	F	W systemie parlamentarno – komitetowym najwyższą władzę w państwie sprawuje parlament.
12.	P	F	W systemie parlamentarno – komitetowym rząd nie posiada inicjatywy ustawodawczej.
13.	P	F	W systemie parlamentarno – komitetowym głowa państwa jest wybierana przez parlament i przed nim odpowiedzialna.
14.	P	F	W systemie parlamentarno komitetowym ani premier ani głowa państwa nie może rozwiązać parlamentu.

88. Zgodnie z zasadą pluralizmu politycznego (1 pkt):

- a) władza należy do narodu
- b) naród sprawuje swoją władzę bezpośrednio
- c) wszystkie organy władzy działają na podstawie prawa i w granicach prawa
- d) władza dzieli się na ustawodawczą, wykonawczą i sądowniczą
- e) w państwie funkcjonuje wiele partii politycznych, które różnią się programem

89. Zakreśl P jeżeli zdanie jest prawdziwe bądź F jeżeli jest fałszywe (10 pkt):

P	F	Socjalizacja to zjawisko społeczne, którego celem jest zapoznanie członków grupy z obowiązującymi w niej wzorami zachowań
P	F	Zasada celowości związana z funkcjonowaniem grup społecznych oznacza, że cel istnienia grupy społecznej nie ma znaczenia dla jej funkcjonowania
P	F	Struktura grupy społecznej jest elementem niezbędnym dla jej istnienia, gdyż określa miejsce i rolę każdego członka tej grupy
P	F	Zbiorowość społeczna, to zespół ludzi, w którym wytworzyła się i utrzymuje więź społeczna
P	F	Para musi zawrzeć tak ślub kościelny jak i ślub cywilny
P	F	Małżeństwa nie może zawrzeć kobieta, która nie ukończyła 18 lat; z ważnych powodów rodzice mogą zezwolić na zawarcie małżeństwa kobiecie, która ukończyła 16 lat
P	F	Ustawowa wspólność majątkowa obejmuje cały dorobek obu małżonków w czasie ich małżeństwa. Wspólności majątkowej nie stanowi majątek nabyty przed zawarciem małżeństwa
P	F	Rozwód może być orzeczony przez sąd rejonowy
P	F	Wstępni to krewni w linii prostej, od której osoba pochodzi (przodkowie) – pradiadkowie, dziadkowie, rodzice.
P	F	Kosmopolityzm to przekonanie, że jest się obywatelem świata. Postawa uznająca więzi narodowe i historyczne za nic nie znaczące.

